

RETTELSESBLAD

Der er i lovgivningen lagt op til, at der forud for iværksættelse af sanktioner, herunder ophør af godkendelse og afgørelse om skærpet tilsyn, har været en dialog med det pågældende tilbud om de forhold, der opleves som kritisable. På den måde har tilbuddet mulighed for at rette op på disse forhold, inden en sanktion iværksættes.

Det forudsættes således, at tilsynene gennem dialog med tilbuddene bidrager til at udvikle kvaliteten af tilbuddene. Et eventuelt lavt eller højt niveau af iværksatte sanktioner er derfor ikke udtryk for, at tilsynene ikke har fokus på og arbejder med at udvikle kvaliteten på tilbuddene.

Det er Socialstyrelsens vurdering, at der ultimo 2014 ses en begyndende variation i brugen af vilkår og påbud på tværs af socialtilsynene. Socialstyrelsen følger løbende udviklingen af iværksatte sanktioner og har fokus på at sikre en ensartet anvendelse af sanktioner på tværs af de fem socialtilsyn.

Ikke-godkendte tilbud og plejefamilier

I regodkendelsen af tilbud har der været tilbud, hvor tilsynene har vurderet, at kvaliteten af tilbuddet har været for ringe, hvorfor tilsynene har tilbagekaldt godkendelsen.

Tabel 11: Antal ikke-godkendte plejefamilier og tilbud

	Plejefamilier	Tilbud	I alt
Nord	1	3	4
Midt	3	3	6
Syd	7	2	9
Øst	11	1	12
Hovedstaden	6	0	6
I alt	28	9	37

Ophørte tilbud og plejefamilier

Foruden de tilbud og plejefamilier, der ikke har kunnet godkendes af socialtilsynet, er der en del tilbud og plejefamilier, der generelt er ophørt efter eget ønske. Nedenfor ses en opgørelse over antallet af ophørte plejefamilier og tilbud i 2014.

Tabel 12: Antal ophørte plejefamilier og tilbud*

	Plejefamilier	Tilbud	I alt
Nord	114	23	137
Midt	281	157	438
Syd	217	48	265
Øst	262	57	319
Hovedstaden	211	88	299
I alt	1.085	373	1.458

Der tages forbehold for kvaliteten og nøjagtigheden af tallene i tabel 12. det skyldes, at der i tilsynene har været en række udfordringer med at implementere en ensartet registreringspraksis i 2014. Tallene er således forbundet med usikkerhed, og angiver det omtrentlige niveau for ophørte tilbud og plejefamilier.

Der foreligger ikke strukturerede opgørelser over årsagerne til ophør af disse tilbud, heller ikke over hvordan ophørte tilbud fordeler sig på henholdsvis offentlige og private tilbud. Det er dog Socialstyrelsens vurdering, at årsagerne til ophørene er sammensatte, og dette kan eksempelvis være at:

- Nogle tilbud er registreret som ophørt efter en generel oprydning på Tilbudsportalen, hvor nogle allerede ophørte tilbud ikke var fjernet af driftsherren, men som en del af re-godkendelsesprocessen i 2014-2015 er blevet det af socialtilsynet.
- Nogle tilbud og plejefamilier er ophørt, fordi de ikke ønsker at opretholde en godkendelse under det nye regelsæt og dermed indgå i regodkendelsesprocessen i 2014-2015
- Nogle tilbud er ophørt, fordi der ikke længere var efterspørgsel efter deres målgruppe/ydelser, eller at de ikke var økonomisk bæredygtige
- Nogle tilbud er ophørt, fordi tilbuddet ikke har været benyttet til det godkendte formål i en sammenhængende periode på to år for tilbud og 3 år for plejefamilier (jf. § 5, stk. 6 i lov om socialtilsyn)
- Nogle tilbud er blevet nedlagt som selvstændige organisatoriske enheder og indgår i stedet for som en afdeling i et andet tilbud (tilbud med flere afdelinger eller centerkonstruktioner).

Godkendelser med vilkår

Socialtilsynet kan i forbindelse med en godkendelse fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for godkendelsen. For at et socialtilsyn kan give en betinget godkendelse, må det anses for overvejende sandsynligt, at tilbuddet efterfølgende vil kunne opfylde betingelsen.

I tabellen nedenfor ses antallet af godkendelser med vilkår i 2014 på henholdsvis tilbudsområdet og plejefamilieområdet.

RETTELSESBLAD

Tabel 13: Antal godkendelser med vilkår

	Plejefamilier	Tilbud	<i>I alt</i>
Nord	1	54	55
Midt	5	0	5
Syd	12	23	35
Øst	5	4	9
Hovedstaden	3	37	40
I alt	26	118	144

Påbud

Der kan udstedes påbud over for tilbuddene, hvis der ved driftstilsyn eller regodkendelse konstateres forhold, som tilbuddet skal rette op på som forudsætning for en fortsat godkendelse, jf. lov om socialtilsyn § 8, stk. 2. Tilsynet anfører en frist for opfyldelsen af påbuddet. Tabellen nedenfor viser antallet af påbud fordelt på tilsynsenhed og tilbudstype. Tabellen er inklusiv de påbud, der er givet i forbindelse med de ovenfor omtalte skærpede tilsyn.

Tabel 14: Antal påbud

	Plejefamilier	Tilbud	<i>I alt</i>
Nord	3	31	34
Midt	0	26	26
Syd	6	5	11
Øst	7	10	17
Hovedstaden	3	39	42
I alt	19	111	130

Skærpet tilsyn

Et tilbud kan blive underlagt et skærpet tilsyn, hvis der viser sig bekymrende eller kritisable forhold i forbindelse med et driftstilsyn eller en regodkendelse af tilbuddet, jf. lov om socialtilsyn § 8. Ved et skærpet tilsyn føres et intensiveret tilsyn med tilbuddet, og tilbuddet skal pålægges et eller flere påbud, som tilbuddet skal rette op på for at kunne opnå en fortsat godkendelse. Afgørelse om skærpet tilsyn træffes for tre måneder ad gangen.

Tabellen nedenfor viser antallet af skærpede tilsyn fordelt på tilsynsenheder og tilbudstyper. Hvis et skærpet tilsyn forlænges yderligere tre måneder, tæller det som et nyt skærpet tilsyn.

RETTELSESBLAD

Tabel 15: Antal skærpede tilsyn

	Plejefamilier	Tilbud	I alt
Nord	0	4	4
Midt	0	8	8
Syd	0	3	3
Øst	1	3	4
Hovedstaden	1	5	6
I alt	2	23	25

4.5 Whistleblowerordningen

Med det nye socialtilsyn blev der indført en såkaldt "whistleblowerordning", jf. § 11 i lov om Socialtilsyn.

Socialtilsynene tager imod henvendelser telefonisk, skriftligt og ved personligt fremmøde. Alle fem tilsyn har etableret en særlig "whistleblower"-telefon, ligesom der er adgang til en skriftlig webformular via tilsynenes hjemmesider.

Tilsynene registrerer henvendelserne enkeltvis. Dette uanset om der er flere anmeldere om det samme forhold, eller om en anmelder henvender sig flere gange. Nedenfor vises antallet af henvendelser for hver tilsynsenhed og tilbudstype.

Tabel 16: Antal henvendelser til whistleblowerordningen

	Plejefamilier	Tilbud	Ukendt tilbudstype	I alt
Hovedstaden	13	147	-	160*
Midt	19	240	-	259
Nord	11	39	25	75
Syd	20	166	-	186
Øst	41	132	-	173
I alt	104	724	25	853

**Herudover er der modtaget 10 henvendelser, der ligger uden for socialtilsynets kompetenceområde.*

Henvendelserne har i de fem socialtilsyn givet anledning til anmeldte tilsynsbesøg, uanmeldte tilsynsbesøg, telefonopkald og anden videre undersøgelse. Opgørelser fra de fem tilsyn viser, at det primært er pårørende, nuværende/tidligere medarbejdere eller andre (naboer, bekendte mm.), der benytter ordningen. De fem socialtilsyn anfører, at årsager for anmeldelserne hovedsageligt vedrører forhold omkring ledelse, de socialfaglige kompetencer, pædagogik og økonomi.